

2025/2653

22.12.2025

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2025/2653 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Δεκεμβρίου 2025

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2021/1153 και (ΕΕ) 2024/795 σχετικά με την παροχή κινήτρων για επενδύσεις που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας στον προϋπολογισμό της ΕΕ με σκοπό την εφαρμογή του σχεδίου ReArm Europe

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 164 και 172, το άρθρο 173 παράγραφος 3, το άρθρο 175 τρίτο εδάφιο, τα άρθρα 177 και 178, το άρθρο 182 παράγραφοι 1 και 4, το άρθρο 183, το άρθρο 188 δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η άνευ προηγουμένου γεωπολιτική αστάθεια και η ταχεία επιδείνωση των περιφερειακών και παγκόσμιων επιπέδων των απειλών και της ασφάλειας, ιδίως ο απρόκλητος και αδικαιολόγητος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο οποίος εκθέτει την Ένωση και τα κράτη μέλη της σε υψηλό κίνδυνο πραγμάτωσης συμβατικών στρατιωτικών απειλών, απαιτούν επείγουσα και σημαντική αύξηση των δαπανών της Ένωσης για την έρευνα, την καινοτομία και την ανάπτυξη, τη βιομηχανική ικανότητα και την ανάπτυξη υποδομών που συνδέονται με την ανθεκτικότητα, την ασφάλεια και την άμυνα. Η ευρωπαϊκή βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας (ΕΒΤΒΑ) αντιμετωπίζει επίμονα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, ιδίως σε ιδιωτική χρηματοδότηση για επενδύσεις, λόγω των κινδύνων που οι παράγοντες της αγοράς συνδέουν με τις εν λόγω επενδύσεις. Κατά συνέπεια, η μόχλευση δημόσιων επενδύσεων που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας είναι ζωτικής σημασίας. Συνεπώς, όπως επισημαίνεται στην κοινή λευκή βίβλο της Επιτροπής και της Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της 19ης Μαρτίου 2025, για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030 («κοινή λευκή βίβλος»), η οποία παρέχει ένα πλαίσιο για το σχέδιο ReArm Europe, η Ένωση θα πρέπει να καταβάλει περισσότερες προσπάθειες για να στηρίξει την επείγουσα ανάγκη αύξησης των ευρωπαϊκών επενδύσεων που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας μέσω του προϋπολογισμού της Ένωσης, παράλληλα με τις αυξήσεις των εθνικών αμυντικών δαπανών από τα κράτη μέλη. Η μόχλευση χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης για τη στήριξη τεχνολογιών και προϊόντων διπλής χρήσης που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας αποτελεί βήμα προς την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα. Η μόχλευση αυτή αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση της πολιτικοστρατιωτικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, υπό το πρίσμα των αμοιβαία επωφελών δευτερογενών αποτελεσμάτων. Οι υποστηριζόμενες από τα οικεία ενωσιακά προγράμματα δράσεις θα μπορούσαν να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις σχετικές δραστηριότητες που διεξάγονται από τον Οργανισμό Βορειοατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ) και άλλους εταίρους, όταν οι δραστηριότητες αυτές εξυπηρετούν τα συμφέροντα ασφαλείας και άμυνας της Ένωσης.
- (2) Θα πρέπει να προωθηθούν οι επενδύσεις στην ανάπτυξη προηγμένων δυνατοτήτων διπλής χρήσης και προηγμένων αμυντικών δυνατοτήτων, καθώς οι επενδύσεις αυτές συμβάλλουν στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων της Ένωσης όσον αφορά την ανθεκτικότητα της κοινωνίας, την ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα. Η ανάπτυξη βιομηχανιών διπλής χρήσης και αμυντικών βιομηχανιών σε ολόκληρη την Ένωση, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που συνδέονται με την αυξημένη επιδείνωση του πλαισίου ασφαλείας της Ένωσης, είναι ουσιαστικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι όλα τα κράτη μέλη συμβάλλουν και επωφελούνται από μια ισχυρή και ανθεκτική ΕΒΤΒΑ.

⁽¹⁾ Γνώμη της 18ης Σεπτεμβρίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ ΕΕ C, C/2025/6325, 3.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6325/oj>.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2025.

- (3) Η πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾, αποτελεί πρωτοβουλία που αποσκοπεί στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης με την κινητοποίηση κονδυλίων από 11 υφιστάμενα ενωσιακά προγράμματα για κρίσιμες τεχνολογίες σε τρεις στρατηγικούς τομείς: ψηφιακές τεχνολογίες και καινοτομία στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας, καθαρές και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογίες και βιοτεχνολογίες. Ως εκ τούτου, η STEP αποτελεί κατάλληλο μέσο για την κινητοποίηση, με συντονισμένο και συνεργατικό τρόπο, ενωσιακών πόρων για την άμυνα, συμπεριλαμβανομένων βασικών ψηφιακών τεχνολογιών αιχμής που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών.
- (4) Παρότι η στήριξη σε τεχνολογίες που επηρεάζουν τον τομέα της άμυνας είναι σήμερα εφικτή στο πλαίσιο των τριών υφιστάμενων στρατηγικών τομέων που προσδιορίζονται στη STEP, φαίνεται ότι είναι απαραίτητο να αυξηθούν οι δυνατότητες ανάπτυξης της έρευνας, της βιομηχανίας και της καινοτομίας στον τομέα της άμυνας με τη θέσπιση ενός τέταρτου στρατηγικού τομέα στη STEP, ο οποίος θα εστιάζει στις αμυντικές τεχνολογίες, χωρίς να διακυβεύεται η επιδιωκόμενη τεχνολογική υπεροχή της Ένωσης στους υφιστάμενους τομείς. Αυτός ο τέταρτος στρατηγικός τομέας θα πρέπει να διασφαλίζει τη χρήση των κινήτρων της STEP για την αύξηση της ενωσιακής χρηματοδότησης σε καινοτόμες αμυντικές τεχνολογίες, με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση των υφιστάμενων και αναδυόμενων απειλών και τη συμβολή στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα σύμφωνα με τους στόχους της STEP. Ως αμυντικές τεχνολογίες θα πρέπει να νοούνται εκείνες που ενσωματώνονται ή είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη και την κατασκευή αμυντικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾. Σύμφωνα με την προσέγγιση που εφαρμόζεται στους άλλους τρεις τομείς που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795, η Επιτροπή θα πρέπει να επικαιροποιήσει τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό ώστε να καλύψει τον τέταρτο στρατηγικό τομέα, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ερμηνεία των αμυντικών τεχνολογιών. Όσον αφορά την τεχνητή νοημοσύνη, τα γιγαντοεργοστάσια ΤΝ θα πρέπει να καταστούν βασικές υποδομές για τον στόχο της ταχείας επέκτασης της ισχύος της ΤΝ στις αμυντικές τεχνολογίες.
- (5) Επιπλέον, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η ικανότητα των προγραμμάτων που καλύπτονται από τη STEP να κινητοποιούν ενωσιακούς πόρους για τις αμυντικές ανάγκες, είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι τα εν λόγω προγράμματα μπορούν να επιδιώκουν στόχους και δραστηριότητες που σχετίζονται με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της ΕΒΤΒΑ, καθώς και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας.
- (6) Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁶⁾, αποτελεί το χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία, διαδραματίζοντας καθοριστικό ρόλο στην παγκόσμια επιστημονική και τεχνολογική υπεροχή της Ένωσης. Το μέσο Accelerator του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ), το οποίο θεσπίστηκε με τον εν λόγω κανονισμό, παρέχει στήριξη ιδίως σε καινοτομίες με δυναμικά ρηξικέλευθο και ανατρεπτικό χαρακτήρα με δυνατότητες επέκτασης που μπορεί να είναι υπερβολικά ρισκοκίνδυνες για τους ιδιώτες επενδυτές. Οι μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι νεοφυείς επιχειρήσεις και ορισμένες μικρές επιχειρήσεις μεσοαίας κεφαλαιοποίησης που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας χρειάζονται χρηματοδότηση για την εμπορική εκμετάλλευση καινοτόμων προϊόντων. Ωστόσο, οι νομικές αυτές οντότητες αντιμετωπίζουν υψηλότερα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση σε σύγκριση με νομικές οντότητες άλλων τομέων. Όπως επισημαίνεται στην κοινή λευκή βίβλο, είναι αναγκαίο να αυξηθεί η ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα, διότι η Ευρώπη πλήττεται σήμερα από πόλεμο, επιθέσεις και άλλες εχθρικές ενέργειες. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται σημαντική αύξηση της στήριξης για την καινοτομία υψηλού αντικτύπου που συνδέεται με τον τομέα της άμυνας, συμπεριλαμβανομένης της άκρως αναγκαίας στήριξης για τις ΜΜΕ, τις νεοφυείς επιχειρήσεις και ορισμένες μικρές επιχειρήσεις μεσοαίας κεφαλαιοποίησης που επιθυμούν να επεκτείνουν τέτοιες καινοτομίες υψηλού αντικτύπου που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας. Ωστόσο, η τρέχουσα αρχιτεκτονική των ενωσιακών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας (ΕΤΑ), δεν παρέχει την κλίμακα, την ευελιξία ή την ταχύτητα που απαιτούνται για την αποτελεσματική και έγκαιρη κινητοποίηση της εν λόγω στήριξης. Η τρέχουσα αρχιτεκτονική ενδέχεται να δημιουργήσει αβεβαιότητες για τις νομικές οντότητες στον τομέα της άμυνας όσον αφορά την πρόσβαση σε στήριξη για τεχνολογίες με δυναμικές εφαρμογές διπλής χρήσης. Δεδομένης της σοβαρότητας της απειλής στην τρέχουσα συγκυρία, είναι δικαιολογημένη και αναγκαία η λήψη έκτακτων μέτρων. Ενώ η στήριξη της έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας πραγματοποιείται μέσω του ΕΤΑ, το οποίο αποτελεί ειδικό πρόγραμμα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», είναι σκόπιμο, λαμβάνοντας υπόψη το τρέχον στρατηγικό πλαίσιο, να τεθεί σε λειτουργία το μέσο Accelerator του ΕΣΚ και για δράσεις με δυναμικές εφαρμογές διπλής χρήσης, παράλληλα τη χρήση μη στρατιωτικών εφαρμογών. Η στήριξη των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων στο πλαίσιο του καθεστώτος στήριξης επεκτεινόμενων επιχειρήσεων της STEP («καθεστώς στήριξης») του μέσου Accelerator του ΕΣΚ θα πρέπει επίσης να διευρυνθεί ώστε να καλύψει και μη τραπεζικά ελκυστικές ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων νεοφυών επιχειρήσεων και μη τραπεζικά ελκυστικών μικρών επιχειρήσεων μεσοαίας κεφαλαιοποίησης, όπως οντότητες που έχουν ήδη λάβει στήριξη από το

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241 (ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

μέσο Accelerator για να υλοποιήσουν μη τραπεζικά ελκυστικές καινοτομίες με ρηξικέλευθο και ανατρεπτικό χαρακτήρα σε κρίσιμες αμυντικές τεχνολογίες με παράλληλη ενίσχυση, όπου ενδείκνυται, των καινοτομιών με δυνατότητες διπλής χρήσης. Η στήριξη της επέκτασης με τη μορφή άμεσων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, στο πλαίσιο των οποίων η χρηματοδότηση παρέχεται απευθείας στις επιχειρήσεις, δεν είναι διαθέσιμη στο πλαίσιο των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων που επικεντρώνονται στην άμυνα, ιδίως του ETA και του μηχανισμού μετοχικού κεφαλαίου στον τομέα της άμυνας που αναπτύσσεται στο πλαίσιο του InvestEU. Ως εκ τούτου, το άνοιγμα του καθεστώτος στήριξης στην καινοτομία σε κρίσιμες αμυντικές τεχνολογίες είναι αναγκαίο για τη στήριξη νομικών οντοτήτων που επενδύουν στον τομέα της άμυνας, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμπληρωματικότητα με άλλα υφιστάμενα ενωσιακά μέσα. Αυτό δικαιολογεί τη θέσπιση στοχευμένης εξαιρέσης στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΑΠ) από την αρχή που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, η οποία προβλέπει ότι οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» εστιάζονται αποκλειστικά σε εφαρμογές μη στρατιωτικού χαρακτήρα, αποφεύγοντας παράλληλα τις περιττές αλληλεπικαλύψεις. Η στοχευμένη εξαίρεση δεν προδικάζει την έκβαση των επικείμενων διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του επόμενου ΠΑΠ. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την κατάλληλη εποπτεία της εφαρμογής της στοχευμένης εξαιρέσης, μεταξύ άλλων μέσω της συλλογής και της υποβολής κατάλληλων δεδομένων στο πλαίσιο της υφιστάμενης παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΣΚ, χωρίς να προκαλεί πρόσθετο διοικητικό φόρτο για τους συμμετέχοντες.

- (7) Δεδομένου ότι οι δραστηριότητες καινοτομίας με εφαρμογές διπλής χρήσης θα μπορούσαν να επηρεάσουν τους στρατηγικούς πόρους, τα συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια ή τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της, ενδέχεται να είναι αναγκαίο να προσαρμοστούν, στα σχετικά προγράμματα εργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», οι κανόνες επιλεξιμότητας ώστε να καταστεί δυνατός ο περιορισμός της συμμετοχής σε νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες μόνο σε κράτη μέλη ή σε νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε συγκεκριμένες συνδεδεμένες χώρες επιπλέον των κρατών μελών, ή να αποκλειστεί η συμμετοχή νομικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση ή σε συνδεδεμένες χώρες και ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από νομικές οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών. Κατά συνέπεια, το άρθρο 48 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να επιτρέπει αυτή τη δυνατότητα. Η δυνατότητα προσαρμογής των κανόνων επιλεξιμότητας στα σχετικά προγράμματα εργασίας αφορά ειδικά τις νέες δραστηριότητες καινοτομίας που έχουν εφαρμογές διπλής χρήσης και δεν επηρεάζει τους κανόνες που διέπουν τη στήριξη δραστηριοτήτων με μη στρατιωτικές εφαρμογές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» ή τη χρηματοδότηση τέτοιων δραστηριοτήτων.
- (8) Δεδομένου ότι οι δραστηριότητες καινοτομίας σε κρίσιμες αμυντικές τεχνολογίες ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στα συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας που διασφαλίζουν τη συνοχή με άλλα μέσα της Ένωσης στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας και λαμβάνουν υπόψη τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Οι εν λόγω ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας θα πρέπει να περιορίζουν τη συμμετοχή σε νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση, στην Ουκρανία, ή σε μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (μέλος του ΕΟΧ) και είναι συνδεδεμένο με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Οι εν λόγω κανόνες θα πρέπει να αποκλείουν τη συμμετοχή νομικών οντοτήτων που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τρίτη χώρα, πλην της Ουκρανίας ή ενός μέλους του ΕΟΧ που είναι συνδεδεμένο με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», ή από νομικές οντότητες της εν λόγω τρίτης χώρας. Ωστόσο, μια νομική οντότητα εγκατεστημένη στην Ένωση ή σε μέλος του ΕΟΧ συνδεδεμένο με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και η οποία ελέγχεται από τρίτη χώρα, πλην της Ουκρανίας ή ενός μέλους του ΕΟΧ συνδεδεμένου με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», ή από νομική οντότητα τρίτης χώρας, πλην της Ουκρανίας ή ενός μέλους του ΕΟΧ συνδεδεμένου με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», θα πρέπει να είναι επιλέξιμη ως δικαιούχος, υπό την προϋπόθεση ότι τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής εγγυήσεις εγκεκριμένες σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες του κράτους μέλους ή του μέλους του ΕΟΧ στο οποίο είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα.
- (9) Αναγνωρίζοντας την επείγουσα και έκτακτη ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση της κυριαρχίας και της ασφάλειας της Ένωσης, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/795, και προκειμένου να διασφαλιστεί η ταχεία κινητοποίηση και επανεπένδυση χρηματοδοτικών πόρων σε κρίσιμους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των έργων διπλής χρήσης και των αμυντικών έργων δυνάμει του μέσου Accelerator του ΕΣΚ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», είναι σκόπιμο να προβλεφθεί παρέκκλιση από το άρθρο 212 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) («δημοσιονομικός κανονισμός»). Δεδομένων των περιστάσεων αυτών και της ανάγκης για ταχεία διαθεσιμότητα κονδυλίων, είναι ιδιαίτερα αναγκαίο να καταστεί δυνατόν οι επιστροφές, συμπεριλαμβανομένων των επιστρεφόμενων προκαταβολών, των εσόδων και των αχρησιμοποίητων ποσών μετά την αφαίρεση των τελών και των δαπανών της επενδυτικής συνιστώσας μεικτής χρηματοδότησης του ΕΣΚ του πιλοτικού ΕΣΚ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» να επανεπενδύονται στο Ταμείο του ΕΣΚ αντί να διοχετεύονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν έργα με μη στρατιωτικές εφαρμογές, καθώς και έργα διπλής χρήσης και αμυντικά έργα που επωφελούνται από το τροποποιημένο πεδίο εφαρμογής. Το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στο άρθρο 212 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να διασφαλιστεί η ουσιαστική εφαρμογή σε εξαιρετικές περιστάσεις. Για να καταστεί δυνατή η εν λόγω δυνατότητα, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί παρέκκλιση από την εν λόγω διάταξη.

(*) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (10) Το ΕΤΑ, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), είναι το κορυφαίο πρόγραμμα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας, της αποδοτικότητας και της τεχνολογικής αυτονομίας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης. Το ΕΤΑ αποσκοπεί στην υποστήριξη δράσεων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ανατρεπτικών τεχνολογιών για την άμυνα. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν καλύτερα οι ιδιαιτερότητες των εν λόγω δράσεων, όπως στην περίπτωση που είναι ιδιαίτερα μικρής κλίμακας ή έχουν ιδιαίτερη ανάγκη για ταχεία στήριξη, είναι σκόπιμο να συντομευθούν σημαντικά και να απλουστευθούν οι διαδικασίες λήψης απόφασης για τη στήριξη των εν λόγω δράσεων, ενώ παράλληλα διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για την απόφαση όσον αφορά την εν λόγω στήριξη στο πρόγραμμα εργασίας και χωρίς να υπονομεύεται η αρχή της αριστείας.
- (11) Είναι επίσης αναγκαίο να αξιοποιηθούν οι συνέργειες μεταξύ του ΕΤΑ και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, τρίτες χώρες, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν εθελοντικές συνεισφορές στο ΕΤΑ, ως εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό. Θα πρέπει να είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται εθελοντικές μεταφορές στο ΕΤΑ πόρων που διατίθενται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και να συνδυάζονται συνεισφορές από το ΕΤΑ με άλλα ενωσιακά προγράμματα για ειδικές δράσεις, υπό την προϋπόθεση ότι η σωρευτική στήριξη της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης.
- (12) Στις 23 Ιουνίου 2022 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να χορηγήσει το καθεστώς υποψήφιας χώρας στην Ουκρανία, η οποία εξέφρασε τη σθεναρή βούληση να συνδέσει την ανασυγκρότηση με μεταρρυθμίσεις κατά την ευρωπαϊκή της πορεία. Στις 15 Δεκεμβρίου 2023 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Ουκρανία και δήλωσε ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη της παραμένουν αμετακίνητα στη δέσμευσή τους να συμβάλουν, σε βάθος χρόνου και από κοινού με τους εταίρους, στις δεσμεύσεις ασφαλείας προς την Ουκρανία, οι οποίες θα βοηθήσουν την Ουκρανία να αμυνθεί, να αντισταθεί στις προσπάθειες αποσταθεροποίησης και να αποτρέψει επιθετικές ενέργειες στο μέλλον. Η ισχυρή στήριξη προς την Ουκρανία αποτελεί βασική προτεραιότητα για την Ένωση και κατάλληλη απόκριση στην ισχυρή πολιτική δέσμευση της Ένωσης να στηρίξει την Ουκρανία για όσο διάστημα είναι αναγκαίο. Στις 5 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία μέσου («μέσο στήριξης της Ουκρανίας») για την αντιμετώπιση των ζημιών που προκάλεσε ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας στη βιομηχανική και τεχνολογική βάση της Ουκρανίας στον τομέα της άμυνας («ουκρανική ΒΤΒΑ») και για τη στήριξη της ανασυγκρότησης, της ανάκαμψης και του εκσυγχρονισμού της, λαμβάνοντας υπόψη την πιθανή μελλοντική ενσωμάτωσή της στην ΕΒΤΒΑ. Η ουκρανική ΒΤΒΑ έχει αναπτύξει σημαντικά τις ικανότητες της στους τομείς της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας από την έναρξη της ρωσικής εισβολής πλήρους κλίμακας στην Ουκρανία, προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των ουκρανικών ενόπλων δυνάμεων. Στο πλαίσιο αυτό, η διασφάλιση στενότερης συνεργασίας μεταξύ της ΕΒΤΒΑ και της ουκρανικής ΒΤΒΑ θα επιτρέψει την πρόσβαση της ΕΒΤΒΑ στις εν λόγω ικανότητες και θα συμβάλει στον στόχο της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της ΕΒΤΒΑ, ενώ παράλληλα συνάδει με τη συνεχή στήριξη της Ένωσης στην ενίσχυση των αμυντικών παραγωγικών ικανοτήτων της Ουκρανίας. Συνεπώς, υπό το πρίσμα των κοινών στόχων και επιδιώξεων της Ένωσης και της Ουκρανίας όσον αφορά την έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της άμυνας και λαμβάνοντας υπόψη τα οφέλη που μπορούν να αναμένονται και για τις δύο πλευρές από μια στενότερη ενσωμάτωση στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να συνδεθεί η Ουκρανία με το ΕΤΑ.
- (13) Σκοπός του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), είναι να στηρίξει και να επισπεύσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας, βιομηχανίας και κοινωνίας και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στην παγκόσμια ψηφιακή οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα θα πρέπει να αποσκοπεί στη στήριξη ιδίως έργων, υπηρεσιών και ικανοτήτων με δυναμική εφαρμογή διπλής χρήσης στο πλαίσιο όλων των ειδικών στόχων του. Αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της κοινωνίας της Ένωσης έναντι των συνεχιζόμενων υβριδικών επιθέσεων και εξωτερικών παρεμβάσεων. Ως αναγνώριση της στρατηγικής σημασίας της διασυνοριακής συνεργασίας και της διευκόλυνσης της μεταφοράς τεχνολογίας μεταξύ των κρατών μελών σε έργα διπλής χρήσης στον ψηφιακό τομέα, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διευρωπαϊκή διάσταση κατά την ανάθεση έργων διπλής χρήσης. Συνεπώς, είναι σκόπιμο το εν λόγω κριτήριο ανάθεσης να καταστεί υποχρεωτικό για τα έργα διπλής χρήσης.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

- (14) Για την ενίσχυση της τεχνολογικής κυριαρχίας και ανταγωνιστικότητας, η Ένωση χρειάζεται τις υποδομές υπολογιστικής, υπολογιστικού νέφους και δεδομένων που είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της πρωτοπορίας στον τομέα της ΤΝ. Στο πλαίσιο της στρατηγικής για μια ήπειρο ΤΝ, τα εργοστάσια ΤΝ και τα γιγαντοεργοστάσια ΤΝ είναι απαραίτητα προκειμένου να μπορέσει η Ένωση να ανταγωνίζεται σε παγκόσμιο επίπεδο και να διασφαλίζει τη στρατηγική αυτονομία και την ανταγωνιστικότητά της στην επιστήμη, στην έρευνα με δυνατότητες +διπλής χρήσης και σε κρίσιμους βιομηχανικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένης της αμυντικής βιομηχανίας. Τα μοντέλα ΤΝ επόμενης γενιάς απαιτούν εκτεταμένες συνδεδεμένες υπολογιστικές υποδομές για την πραγματοποίηση επιτευγμάτων σε συγκεκριμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της άμυνας. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να προστεθεί στον ειδικό στόχο 1 «Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων» του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» ένας συμπληρωματικός επιχειρησιακός στόχος που θα αφορά συγκεκριμένα την ανάπτυξη και λειτουργία εργοστασίων ΤΝ και γιγαντοεργοστασίων ΤΝ νέας γενιάς τα οποία θα ειδικεύονται στην ανάπτυξη, στην εκπαίδευση και στη λειτουργία των εξαιρετικά πολύπλοκων και πολύ μεγάλων μοντέλων και εφαρμογών ΤΝ, μεταξύ άλλων και του υλισμικού και του λογισμικού που απαιτούνται για την εν λόγω ανάπτυξη.
- (15) Η εντεινόμενη έκθεση σε κυβερνοαπειλές και υβριδικές απειλές στην Ένωση δικαιολογεί την προσθήκη ρητής έμφασης στην ανθεκτικότητα έναντι κυβερνοαπειλών και υβριδικών απειλών στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 3 του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη». Είναι επίσης απαραίτητο να προστεθεί αναφορά στην άμυνα στον επιχειρησιακό στόχο που ορίζεται για την υποστήριξη του δημόσιου τομέα και των τομέων δημόσιου συμφέροντος του ειδικού στόχου 5 «Εκδίπλωση και βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα» του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», προκειμένου να διευκρινιστεί ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης στο πλαίσιο ενός τέτοιου στόχου μπορεί να συμπεριλάβει και τον εν λόγω τομέα.
- (16) Μπορεί να είναι επίσης απαραίτητο να προσαρμοστούν οι κανόνες επιλεξιμότητας στο πρόγραμμα εργασίας του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» για συγκεκριμένες και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τρόπο ώστε οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε συνδεδεμένες χώρες ή που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση αλλά ελέγχονται από τρίτες χώρες να μην είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε όλες ή σε ορισμένες δράσεις που εστιάζουν σε τεχνολογίες με δυνατότητες διπλής χρήσης στο πλαίσιο οποιουδήποτε ειδικού στόχου. Θα πρέπει, συνεπώς, να υπάρξει πρόβλεψη ώστε να παρέχεται αυτή η δυνατότητα. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών θα πρέπει να περιορίζονται σε νομικές οντότητες που είναι ή θεωρούνται εγκατεστημένες στην Ένωση και ελέγχονται από κράτη μέλη ή από υπηκόους κρατών μελών.
- (17) Σκοπός του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), ο οποίος θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁰⁾, είναι να επιταχυνθούν οι επενδύσεις στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων, ώστε να καταστούν δυνατές οι συνέργειες μεταξύ του τομέα των μεταφορών, του τομέα της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα. Προκειμένου να υποστηριχθούν οι συνδεδεμένες υπολογιστικές υποδομές που είναι απαραίτητες για τον τομέα των αμυντικών προϊόντων και τεχνολογιών αλλά και για άλλους τομείς, οι στόχοι του ψηφιακού τομέα του ΜΣΕ στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει να επεκταθούν ώστε να καλύψουν επίσης την ανάπτυξη και παροχή ψηφιακών ικανοτήτων όπως το υπολογιστικό νέφος, η ΤΝ, τα εργοστάσια ΤΝ και τα γιγαντοεργοστάσια ΤΝ.
- (18) Η κοινή λευκή βίβλος αναγνώρισε τη στρατιωτική κινητικότητα ως βασικό παράγοντα της ευρωπαϊκής ασφάλειας και άμυνας και τόνισε την προστιθέμενη αξία που εξασφαλίζει η Ένωση με τη στήριξη υποδομών διπλής χρήσης για την κινητικότητα. Στο πλαίσιο της κοινής λευκής βίβλου, η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος αναγνώρισαν ότι είναι σημαντικό να προσδιοριστούν κομβικά έργα για τη στρατιωτική κινητικότητα και να εξαλειφθούν βασικά κενά και σημεία συμφόρησης κατά μήκος των τεσσάρων διαδρόμων προτεραιότητας της στρατιωτικής κινητικότητας της ΕΕ. Η στρατιωτική κινητικότητα αποτελεί επίσης έναν από τους στόχους του ΜΣΕ. Η πολιτική για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) χρησιμεύει ως βασικό στρατηγικό μέσο για την οικοδόμηση των διασυνοριακών υποδομών μεταφορών της Ένωσης. Μολονότι αρχικά προοριζόταν για μη στρατιωτικούς σκοπούς, διαθέτει επίσης αξιοσημείωτο δυναμικό για διπλή χρήση, στρατιωτική και μη στρατιωτική. Επιπλέον, η έκθεση Niinistö, της 30ής Οκτωβρίου 2024, σχετικά με την ενίσχυση της στρατιωτικής και μη στρατιωτικής προετοιμασίας και ετοιμότητας της Ευρώπης αναφέρεται συγκεκριμένα στην ανάγκη περαιτέρω εντατικοποίησης των εργασιών σχετικά με τους διαδρόμους προτεραιότητας μεταφορών διπλής χρήσης για τις στρατιωτικές μετακινήσεις και την επέκταση των αλυσίδων εφοδιασμού καυσίμων για τις ένοπλες δυνάμεις κατά μήκος αυτών των διαδρόμων. Δεδομένης της σημασίας που έχει η ενίσχυση των υποδομών μεταφορών διπλής χρήσης υπό το πρίσμα της επίδειξης του πλαισίου ασφαλείας της Ένωσης, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι οι ειδικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των δράσεων του ειδικού στόχου 3(2) του ΜΣΕ μπορούν, κατά περίπτωση, να περιλαμβάνουν μέτρα για τη διασφάλιση των υποδομών μεταφορών διπλής χρήσης όσον αφορά τη στρατιωτική αντισεισμική ή για την παροχή υποδομών καυσίμων για διπλή χρήση, στρατιωτική και μη στρατιωτική.

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 (ΕΕ L 249 της 14.7.2021, σ. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

- (19) Η ενδιάμεση επανεξέταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ταμείου Συνοχής, που θεσπίστηκαν αμφότερα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, εισήγαγε τη δυνατότητα επενδύσεων σε αμυντικές υποδομές ή υποδομές διπλής χρήσης με σκοπό την προώθηση της στρατιωτικής κινητικότητας, με το όφελος της προχρηματοδότησης να ανέρχεται στο 20 % των προγραμματισμένων ποσών και τη δυνατότητα εφαρμογής ενωσιακής χρηματοδότησης αυξημένης κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες πάνω από το ισχύον ποσοστό συγχρηματοδότησης και μη ξεπερνώντας το 100 %. Όταν τα κράτη μέλη μεταφέρουν στον ΜΣΕ πόρους που τους έχουν διατεθεί στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, θα πρέπει να επωφελούνται από τους ίδιους όρους προχρηματοδότησης και ποσοστών συγχρηματοδότησης για έργα υποδομών μεταφορών διπλής χρήσης με εκείνους που προβλέπονται στο ΕΤΠΑ και στο Ταμείο Συνοχής. Στην περίπτωση αυτή, τα εν λόγω ποσά θα πρέπει να προορίζονται για έργα που αποσκοπούν στην ανάπτυξη των διαδρόμων προτεραιότητας της στρατιωτικής κινητικότητας της ΕΕ που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη στο παράρτημα ΙΙ των στρατιωτικών απαιτήσεων για τη στρατιωτική κινητικότητα εντός και εκτός της ΕΕ, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 17 Μαρτίου 2025, ή σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη μορφή του εν λόγω παραρτήματος που θα εγκριθεί από το Συμβούλιο, καθώς και στην ανάπτυξη ψηφιακής συνδεσιμότητας και ψηφιακών ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των κόμβων εφοδιαστικής και των διασυνοριακών τμημάτων των εν λόγω διαδρόμων. Ο δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει τη δυνατότητα θέσπισης προϋποθέσεων για τη συμμετοχή σε ειδικές διαδικασίες ανάθεσης που έχουν αντικτυπο στην ασφάλεια και στη δημόσια τάξη. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να είναι δυνατόν να προβλεφθούν τέτοιες ειδικές προϋποθέσεις σε σχέση με δράσεις που βρίσκονται σε έναν ή περισσότερους διαδρόμους προτεραιότητας της στρατιωτικής κινητικότητας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων προϋποθέσεων που αφορούν τη χώρα καταγωγής του εξοπλισμού, των αγαθών, των προμηθειών ή των υπηρεσιών.
- (20) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης για έργα διπλής χρήσης και άμυνας, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης και ως εκ τούτου η συμβολή στην αμυντική ετοιμότητα της Ένωσης μέσω επανεστίασης των επενδύσεων σε αυτές τις κρίσιμες προτεραιότητες, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (21) Δεδομένου ότι επείγει να καταστεί δυνατή η πραγματοποίηση κρίσιμων επενδύσεων στον τομέα της άμυνας στο πλαίσιο πιεστικών γεωπολιτικών προκλήσεων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- (22) Ως εκ τούτου, οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2021/1153 και (ΕΕ) 2024/795 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«γ) να στηρίζει και να επιταχύνει έργα, υπηρεσίες, ικανότητες και εφαρμογές διπλής χρήσης, ενισχύοντας την ανθεκτικότητα της κοινωνίας.»

2) Στο άρθρο 4 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«δ) ανάπτυξη και λειτουργία εργοστασίων ΤΝ και γιγαντοεργοστασίων ΤΝ νέας γενιάς τα οποία να ειδικεύονται στην ανάπτυξη, στην εκπαίδευση και στη λειτουργία των εξαιρετικά πολύπλοκων και πολύ μεγάλων μοντέλων και εφαρμογών ΤΝ, μεταξύ άλλων και του υλισμικού και του λογισμικού που απαιτούνται για την εν λόγω ανάπτυξη.»

3) Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, τα στοιχεία ε) και στ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«ε) βελτίωση της ανθεκτικότητας έναντι κυβερνοαπειλών και υβριδικών απειλών κατά κρίσιμων ψηφιακών υποδομών και έναντι κυβερνοεπιθέσεων, συμβολή στην αύξηση της επίγνωσης των κινδύνων και της γνώσης των διαδικασιών κυβερνοασφάλειας, στήριξη των δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών στην επίτευξη βασικών επιπέδων κυβερνοασφάλειας, για παράδειγμα με την εκδίπλωση διατεμαχικής κρυπτογράφησης δεδομένων και ενημερώσεων λογισμικού.»

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

στ) ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του μη στρατιωτικού και του στρατιωτικού τομέα όσον αφορά έργα, υπηρεσίες, ικανότητες και εφαρμογές διπλής χρήσης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης τεχνολογιών κυβερνοασφάλειας προσαρμοσμένων σε υποδομές που συνδέονται με την άμυνα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/887 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/887 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού (ΕΕ L 202 της 8.6.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/887/oj>).»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Οι δράσεις στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 3 εκτελούνται πρωτίστως μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/887. Ωστόσο η εφεδρεία της ΕΕ στον τομέα της κυβερνοασφάλειας υλοποιείται από την Επιτροπή και, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2025/38, τον ENISA.»

4) Στο άρθρο 8 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) υποστήριξη του δημόσιου τομέα και των τομέων δημόσιου συμφέροντος, όπως η υγεία και η περιθαλψή, η παιδεία, η δικαιοσύνη, τα τελωνεία, η πολιτική προστασία, η άμυνα, οι μεταφορές, η κινητικότητα, η ενέργεια, το περιβάλλον, οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση, με σκοπό την αποτελεσματική ανάπτυξη και προσέλαση ψηφιακών τεχνολογιών αιχμής, όπως η ΥΥΕ, η κβαντική υπολογιστική, η TN και η κυβερνοασφάλεια.»

5) Στο άρθρο 12, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το πρόγραμμα εργασίας μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε συνδεδεμένες χώρες και οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση αλλά ελέγχονται από οντότητες τρίτων χωρών δεν είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε όλες ή σε ορισμένες δράσεις στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 3, καθώς και σε δράσεις που εστιάζουν σε τεχνολογίες με δυνατότητες διπλής χρήσης στο πλαίσιο οποιουδήποτε ειδικού στόχου για δεόντως αιτιολογημένους λόγους ασφαλείας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών περιορίζονται σε νομικές οντότητες που είναι ή θεωρούνται εγκατεστημένες σε κράτη μέλη και ελέγχονται από κράτη μέλη ή από υπηκόους κρατών μελών. Οι περιορισμοί αυτοί μπορούν να εφαρμόζονται στην πρόσβαση στις δυνατότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των εν λόγω προσκλήσεων. Οι εν λόγω περιορισμοί είναι αναλογικοί και εφαρμόζονται μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίο.»

6) Στο άρθρο 20 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«δ) για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που αποσκοπούν στη στήριξη τεχνολογιών, υπηρεσιών, ικανοτήτων ή εφαρμογών διπλής χρήσης, τη διευρωπαϊκή διάσταση του έργου.»

7) Στον ειδικό στόχο 5, μέρος I του παραρτήματος I, το σημείο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Μεταφορές, κινητικότητα, ενέργεια και περιβάλλον

Εκδίπλωση των αποκεντρωμένων λύσεων και υποδομών που απαιτούνται για ψηφιακές εφαρμογές μεγάλης κλίμακας, όπως η συνδεδεμένη αυτοματοποιημένη οδήγηση, τα μη επανδρωμένα εναέρια, επίγεια, επιφάνειας και υποβρύχια σκάφη, οι ιδέες έξυπνης κινητικότητας, οι έξυπνες πόλεις και οι έξυπνες αγροτικές ή εξόχως απόκεντρες περιοχές, προς στήριξη των μεταφορικών, ενεργειακών και περιβαλλοντικών πολιτικών και σε συντονισμό με τις δράσεις για την ψηφιοποίηση των τομέων των μεταφορών και της ενέργειας στο πλαίσιο του μηχανισμού “Συνδέοντας την Ευρώπη”.»

Άρθρο 2

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 46 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4α. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 212 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), οι επιστροφές, συμπεριλαμβανομένων των επιστρεφόμενων προκαταβολών, των εσόδων και των αχρησιμοποίητων ποσών μετά την αφαίρεση των τελών και των δαπανών, της μεικτής χρηματοδότησης του ΕΣΚ του πιλοτικού ΕΣΚ του προγράμματος “Ορίζων 2020”, θεωρούνται εσωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και το άρθρο 21 παράγραφοι 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, ενώ ο διετής χρονικός περιορισμός που ορίζεται στο άρθρο 212 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 εφαρμόζεται από την 23η Δεκεμβρίου 2025.

(*) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).»

2) Το άρθρο 48 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, μετά το δεύτερο εδάφιο, παρεμβάλλονται τα ακόλουθα εδάφια:

«Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 1, η στήριξη που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ) της παρούσας παραγράφου μπορεί να περιλαμβάνει δυνητικές εφαρμογές διπλής χρήσης, προάγοντας παράλληλα τη χρήση μη στρατιωτικών εφαρμογών.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 1, η στήριξη που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο στοιχείο δ) της παρούσας παραγράφου μπορεί να περιλαμβάνει καινοτομία σε κρίσιμες αμυντικές τεχνολογίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iv) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795, προωθώντας παράλληλα, όπου ενδείκνυται, καινοτομίες με δυνατότητες διπλής χρήσης.»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Η εφαρμογή των παρεκκλίσεων από το άρθρο 7 παράγραφος 1 που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνεται στην παρακολούθηση του προγράμματος από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 50.»

γ) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Ο δικαιούχος του μέσου Accelerator είναι νομική οντότητα που μπορεί να θεωρείται νεοφυής επιχείρηση, ΜΜΕ ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μικρή επιχείρηση μεσαίας κεφαλαιοποίησης που σκοπεύει να επεκταθεί, και είναι εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα.

Όσον αφορά τη στήριξη της καινοτομίας σε κρίσιμες αμυντικές τεχνολογίες βάσει της παραγράφου 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου, η συμμετοχή περιορίζεται σε νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση, στην Ουκρανία ή σε μέλος του ΕΟΧ που είναι συνδεδεμένο με το πρόγραμμα “Ορίζων Ευρώπη”. Οι νομικές οντότητες που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τρίτη χώρα, πλην της Ουκρανίας ή ενός μέλους του ΕΟΧ συνδεδεμένου με το πρόγραμμα “Ορίζων Ευρώπη”, ή από νομικές οντότητες τέτοιας τρίτης χώρας αποκλείονται από τη συμμετοχή.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, νομική οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ένωση ή σε μέλος του ΕΟΧ συνδεδεμένο με το πρόγραμμα “Ορίζων Ευρώπη” και ελέγχεται από τρίτη χώρα πλην της Ουκρανίας ή ενός μέλους του ΕΟΧ συνδεδεμένο με το πρόγραμμα “Ορίζων Ευρώπη”, ή από νομική οντότητα τρίτης χώρας πλην της Ουκρανίας ή ενός μέλους του ΕΟΧ συνδεδεμένου με το πρόγραμμα “Ορίζων Ευρώπη”, είναι επιλέξιμη ως δικαιούχος σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι εγγυήσεις τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής. Οι εν λόγω εγγυήσεις εγκρίνονται σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες του κράτους μέλους ή του μέλους του ΕΟΧ που είναι συνδεδεμένο με το πρόγραμμα “Ορίζων Ευρώπη” στο οποίο είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα, όπως για παράδειγμα κατάλληλα μέτρα εν συνεχεία ελέγχων όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

Οι εγγυήσεις εξασφαλίζουν ότι η στήριξη προς τη νομική οντότητα δεν θα αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της, όπως αυτά ορίζονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, σύμφωνα με τον Τίτλο V της ΣΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού της αρχής των σχέσεων καλής γειτονίας.

Όσον αφορά τη στήριξη βάσει της παραγράφου 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), β) ή γ) του παρόντος άρθρου με δυνητικές εφαρμογές διπλής χρήσης, το πρόγραμμα εργασίας μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα περιορισμού της συμμετοχής σε νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες μόνο σε κράτη μέλη ή σε νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε συγκεκριμένες συνδεδεμένες χώρες επιπλέον των κρατών μελών. Κάθε περιορισμός στη συμμετοχή νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων σε συνδεδεμένες χώρες που είναι μέλη του ΕΟΧ συμμορφώνεται με τους όρους και τις προϋποθέσεις της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Για δεόντως αιτιολογημένους και εξαιρετικούς λόγους, προκειμένου να εξασφαλίζεται η προστασία των στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της, το πρόγραμμα εργασίας μπορεί επίσης να αποκλείει τη συμμετοχή νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων στην Ένωση ή σε συνδεδεμένες χώρες που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες ή από νομικές οντότητες μη συνδεδεμένων τρίτων χωρών σε επιμέρους προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, ή να εξαρτά τη συμμετοχή τους από προϋποθέσεις που ορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας.

Η πρόταση μπορεί να υποβάλλεται είτε από τον δικαιούχο είτε, κατόπιν εκ των προτέρων συμφωνίας του δικαιούχου, από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που προτιθενται να προχωρήσουν στη σύσταση ή τη στήριξη του εν λόγω δικαιούχου. Στην τελευταία περίπτωση, η συμφωνία χρηματοδότησης υπογράφεται με τον δικαιούχο και μόνον.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση (ΕΕ L 79 I της 21.3.2019, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).».

Άρθρο 3

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 5

Συνδεδεμένες χώρες

Η συμμετοχή στο Ταμείο είναι ανοικτή στις ακόλουθες τρίτες χώρες (συνδεδεμένες χώρες):

- α) μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών τα οποία είναι μέλη του ΕΟΧ, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο·
- β) την Ουκρανία, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Ουκρανίας.»

2) Το άρθρο 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 6

Στήριξη ανατρεπτικών τεχνολογιών για την άμυνα

1. Το Ταμείο στηρίζει δράσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ανατρεπτικών τεχνολογιών για την άμυνα στους τομείς παρέμβασης που καθορίζονται στα προγράμματα εργασίας του άρθρου 24.
2. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν τις πλέον κατάλληλες μορφές χρηματοδότησης, επιλογής και κριτηρίων ανάθεσης, καθώς και υλοποίησης ανατρεπτικών τεχνολογιών για την άμυνα.»

3) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 8α

Σωρευτική χρηματοδότηση και μεταφορές πόρων

1. Δράση που έχει λάβει συνεισφορά από άλλο πρόγραμμα της Ένωσης μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά από το Ταμείο, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Οι κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά στη δράση. Η στήριξη από τα διάφορα προγράμματα της Ένωσης μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους στήριξης.

2. Πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, να μεταφέρονται στο Ταμείο με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων των οικείων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*). Η Επιτροπή εκτελεί τους εν λόγω πόρους άμεσα σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), ή έμμεσα σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω εδαφίου. Οι πόροι αυτοί εκτελούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους και σύμφωνα με τους κανόνες του Ταμείου.

3. Οι πόροι που μεταφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου μπορούν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13 παράγραφος 2, να χρησιμοποιούνται με σκοπό τη συνεισφορά στη χρηματοδότηση επιλέξιμων δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στοιχεία ε) έως η) έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

4. Όταν η Επιτροπή δεν έχει αναλάβει νομική δέσμευση στο πλαίσιο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης για τους πόρους που μεταφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και σε κάθε περίπτωση έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2027, οι αντίστοιχοι μη δεσμευμένοι πόροι μπορούν να μεταφερθούν και πάλι σε ένα ή περισσότερα αντίστοιχα προγράμματα-πηγή, κατόπιν αίτησης του οικείου κράτους μέλους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των οικείων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

5. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμοί, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη μπορούν να παρέχουν πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές στο Ταμείο. Οι εν λόγω χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε), ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

(**) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, (ΕΕ L 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).».

Άρθρο 4

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι γενικοί στόχοι του ΜΣΕ είναι η κατασκευή, η ανάπτυξη, ο εκσυγχρονισμός, η ολοκλήρωση και η ανθεκτικότητα των διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα των μεταφορών, τον τομέα της ενέργειας και τον ψηφιακό τομέα και η διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις για απανθρακοποίηση και τους στόχους να αυξηθεί η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα· η έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη· η εδαφική, κοινωνική και οικονομική συνοχή· και η πρόσβαση στην εσωτερική αγορά και η ολοκλήρωσή της, με έμφαση στη διευκόλυνση των συνεργειών μεταξύ του τομέα των μεταφορών, του τομέα της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα.»

β) στην παράγραφο 2, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) στον ψηφιακό τομέα: η συμβολή στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν την ανάπτυξη ασφαλών και προστατευμένων δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων πέμπτης γενιάς (5G), καθώς και την πρόσβαση σε αυτά, στη δημιουργία και ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων όπως το υπολογιστικό νέφος, η ΤΝ, τα εργοστάσια ΤΝ και τα γιγαντοεργοστάσια ΤΝ, και στην αύξηση της ανθεκτικότητας και της χωρητικότητας των ψηφιακών δικτύων κορμού στα εδάφη της Ένωσης με σύνδεσή τους με γειτονικά εδάφη, καθώς και στην ψηφιοποίηση των δικτύων μεταφορών και ενέργειας.»

2) Στο άρθρο 8 παράγραφος 4, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«στ) έργα κοινού ενδιαφέροντος που συμβάλλουν στη δημιουργία και στην ανάπτυξη ή στη σημαντική αναβάθμιση ψηφιακών ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων του υπολογιστικού νέφους, της ΤΝ, των εργοστασίων ΤΝ και των γιγαντοεργοστασίων ΤΝ, ιεραρχούνται ανάλογα με τον βαθμό στον οποίο συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση των επιδόσεων, της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας των υποδομών μεταφορών και ενέργειας και των ψηφιακών υποδομών που είναι ζωτικής σημασίας για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.»

3) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 2, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Ειδικές δραστηριότητες στο πλαίσιο μιας δράσης σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, μέτρα για τη διασφάλιση των υποδομών διπλής χρήσης, στρατιωτικής και μη στρατιωτικής, όσον αφορά τη στρατιωτική αντενικινησία ή για την παροχή υποδομών καυσίμων για δραστηριότητες μεταφορών διπλής χρήσης, στρατιωτικής και μη στρατιωτικής.»

β) η παράγραφος 4 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) δράσεις που στηρίζουν την προστασία, την ανάπτυξη νέων ή τη σημαντική αναβάθμιση υφιστάμενων δικτύων κορμού, ή την επισκευή τους, συμπεριλαμβανομένων των υποβρυχίων καλωδίων, εντός και μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών, όπως οι δράσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα μέρος V σημείο 3, καθώς και άλλες δράσεις για την υποστήριξη της ανάπτυξης δικτύων κορμού οι οποίες αναφέρονται στο εν λόγω σημείο.»

ii) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«στ) δράσεις που στηρίζουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη ψηφιακών ικανοτήτων στους τομείς του υπολογιστικού νέφους, της ΤΝ, των εργοστασίων ΤΝ και των γιγαντοεργοστασίων ΤΝ.»

4) Στο άρθρο 15 παράγραφος 2, παρεμβάλλεται το ακόλουθο στοιχείο:

«βα) με την επιφύλαξη της μεταφοράς των αναγκαίων πόρων στον ΜΣΕ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/1058 (*) και (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), και δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 13 του παρόντος κανονισμού, για εργασίες που σχετίζονται με τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο ii) του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) τα ποσοστά συγχρηματοδότησης μπορούν να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες πάνω από το ποσοστό συγχρηματοδότησης που αναφέρεται στο στοιχείο β)·

ii) για τις δράσεις υφίσταται δικαίωμα προχρηματοδότησης που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20 % του ποσού που διατίθεται στη συμφωνία επιχορήγησης·

iii) οι δράσεις βρίσκονται σε έναν ή περισσότερους από τους τέσσερις διαδρόμους προτεραιότητας της στρατιωτικής κινητικότητας της ΕΕ που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη στο παράρτημα II των στρατιωτικών απαιτήσεων για τη στρατιωτική κινητικότητα εντός και εκτός της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κόμβων εφοδιαστικής και των διασυνοριακών τμημάτων αυτών των διαδρόμων, και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις για τις υποδομές που ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/1328 της Επιτροπής (***)· ειδικές προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στη διαδικασία ανάθεσης για αυτές τις δράσεις μπορεί να καθοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 136 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (****).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).

(***) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/1328 της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2021, σχετικά με τον καθορισμό των απαιτήσεων για τις υποδομές που εφαρμόζονται σε ορισμένες κατηγορίες δράσεων υποδομών διπλής χρήσης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 288 της 11.8.2021, σ. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).

(****) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

Άρθρο 5

Το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/795 τροποποιείται ως εξής:

1) Στην παράγραφο 1 στοιχείο α), προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«iv) αμυντικές τεχνολογίες.»

2) Στην παράγραφο 2, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) συμβάλλουν στη μείωση ή την πρόληψη στρατηγικών εξαρτήσεων και τρωτών σημείων της Ένωσης.»

3) Η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Έως τις 2 Μαΐου 2024, η Επιτροπή εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι τεχνολογίες στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου μπορούν να θεωρηθούν κρίσιμης σημασίας, καθώς και σχετικά με τον τρόπο εκπλήρωσης των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή αποσαφηνίζει την έννοια της αξιακής αλυσίδας και των συναφών υπηρεσιών που είναι κρίσιμης σημασίας και αφορούν ειδικά την ανάπτυξη ή την παραγωγή των τελικών προϊόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Έως την 24η Φεβρουαρίου 2026, η Επιτροπή επικαιροποιεί τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές για να καλύψει τον τομέα που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iv). Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές επανεξετάζονται, κατά περίπτωση, με βάση την ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 8.»

Άρθρο 6

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 2025.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

R. METSOLA

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

M. BJERRE